

U
D
A
L

T
X
O
S
T
E
N
A

20
19

B

Bilbao

KULTURA POLITIKEN KOORDINAZIOA

9.2 Euskara eta Hezkuntza Saila

Euskara

Helburu nagusia euskararen normalizazioa lortzea da, hau da, gure hizkuntzaren ezagutza eta, batez ere, erabilera areagotzea, bi eremutan: udalerrian, Euskara Sustatzeko Planaren bidez, eta udal administrazioan, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Planaren bidez.

Hauek dira helburu nagusiak:

- ▶ Udal administrazio elebiduna lortzea, euskara herritarrentzako zerbitzua izan dadin bermatzea eremu guztietan.
- ▶ Eguneroko udal jardunean, euskara lan hizkuntza izan dadin, hizkuntza perfila gainditu duten langileei euskara erabiltzeko praktika eta laguntza saioak eskaintzen zaizkie.

- ▶ Euskararen Erabilera Normalizatzeko Plana udal arduradun eta langileen artean zabaltzea eta aurreikusitako neurriak abian jartzea.
- ▶ Euskararen presentzia eta eskaria areagotzeko, hizkuntza irizpide batzuk ezarriko dira Udalak herrita-

rreren aurrean eskaintzen duen irudi korporatiboan eta administrazio kontratazioan

- ▶ Derrigorrezko hezkuntza egiten ari diren haur eta gazteen artean hizkuntzaren erabilera naturalagoa sustatzeko jarduerak sortzea; are gehiago, ikasgela-tik kanpoko jarduerak sortzea, esparru ez akademikorako, erabilera ez akademiko naturalagoa sustatzeko.
- ▶ Gazteek beren ezagutza erabil dezaten, beren neurri- eta gustuetara egokitutako hainbat jarduera egingo dira, batez ere teknologia berrietan oinarrituta.
- ▶ Hizkuntzaren transmisioari dagokionez, haurrek jaiotzen direnetik ingurune euskaldun iraunkorra behar dutela azpimarratu behar da, sentsibilitate-kanpainak sortuz.

Hauek izan dira egindako jarduera nagusiak:

UDAL ADMINISTRAZIOA

Apirilean Euskararen Erabilera Normalizatzeko V. Plana onartu zen (2018-2022). Plan estrategikoa eta zeharkakoa da, udal sail guztiak biltzen baititu. Gure gizartea gero eta elebidunagoa denez, administrazio publikoei dagokie errealitate horretara egokitzen lehenak izatea. Horregatik, Udalarari dagokio jarraitu beharreko eredu izatea, eta Plana da hartu beharreko neurrien oinarritzko gida.

Planaren helburu nagusia bi hizkuntza ofizialen berdintasuna lortzea da. Bikaintasunaren Marko Estandarraren ba-

rruan, eta hizkuntza zerbitzu eta lan tresna gisa ardatz hartuta, helburu nagusiak eta horiek lortzeko hartu beharreko neurriak ezarri dira.

Itzulpen zerbitzuak udal organo eta enpresek sortutako testuen bihurtzea egiten du. Atal elebidunetan, laguntza zerbitzua da, eta sistematikoa gainerakoetan. Gainera, udal osoko bilkuretan interpretazio zerbitzua ematen da.

UDALA

Erabilera Sustatzeko Planaren indarraldia (2014-2017) 2022ko abendura arte luzatu da. Ardatz nagusiak eta egindako jarduerak honako hauek izan dira:

Ahalduntzea

- ⇒ - Zinea euskaraz: tinko eta Irudi Biziak elkarten eskutik, eskola orduetan.
- Euskal jolasak, gazteentzako jolasen ondarea: Ikastolen Federazioarekin egindako hitzarmenaren bidez,

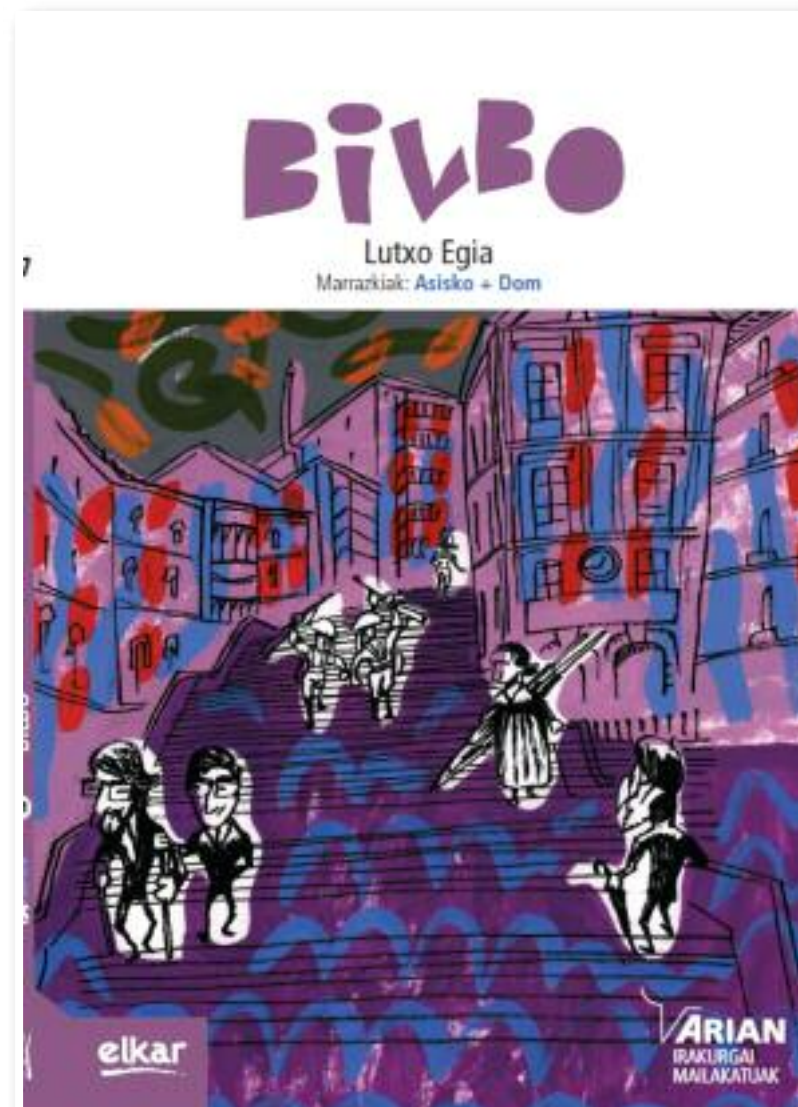
Lehen Hezkuntzako eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ikasleei programa bat eskaintzen zaie euskararen erabilera sustatzeko, hezkuntzaren eremu formalean ez ezik, eremu informalean ere.

- Mundu bat, Bertso: Bizkaiko Bertsolaritzaren Lagunen Elkartearekin eta Bizkaiko Ikastolen Federazioaren eta Bizkaia Irratiaren laguntzaz, eta bertsolaritza sustatzeko, astean behin saioak eta irratsaio bat egiten dira 34 ikastetxetan.
- Hitzarmena Euskal Herriko Ikastolen Federazioarekin eta Bizkaiko Ikasleen Gurasoen Elkartearekin, ikastetxeetako guraso eta ikasleengan euskararen erabilera sustatzeko.
- Ikastetxeentzako eta gurasoen elkarteentzako diru-laguntzak euskarazko kultur jarduerak egin ditzaten.
- Mintzapraktika taldeak: Aisialdiko 61 praktika talde antolatu dira euskaltegien laguntzarekin eta 308 lagunek parte hartu dute.
- Ikaskuntzarako laguntzak: 280 laguntza eman zaizkie kolektibo hauei: derrigorrezko hezkuntzako gurasoei, Diru Sarrerak Bermatzeko Errenta jasotzen dutenei eta kirol eta aisialdiko begiraleei.

⇒ Hizkuntzaren erabilera

- Biribilko, Bilboko dendetan euskara sustatzeko plana: ikastaroetan 153 merkatarik parte hartu dute, eta merkataritza sektoreko hiztegi bat eta testuak itzultzeko zerbitzu bat eskaini zaizkie.
Udazkenean eremu lan bat egin da auzoetan, establezimenduen datuak eguneratzeko, eta irekita/itxita letreroak banatu dira.
- Ikusi eta Ikasi: Topagunearekin hitzarmena duen kultur zirkuitu bat da, aisialdia, kultura eta hezkuntza

biltzen dituen eta barruti guztietako hurrei euskaraz jolasteko aukera ematen diena. Gaur egun dauden tailerren zenbatekoa handitu da, Bilboko sortzaileei lehentasuna emanez eta, aldi berean, kalitatea zain-

duz. Proiektua Euskaltzaleen Topagunearekin egingadako hitzarmenaren bidez gauzatu da.

- **Harrapazank:** Euskaltzaleen Topagunearekin hitzarmena duen programa da, eta 8 eta 18 urte bitarteko gazteen artean sormena eta euskara sustatzea du helburu. Distirazank eszena talentu lehiaketa, gamer gelak eta hiri tailerrak barne hartzen ditu (graffitiak, beatbox, popping eta argazkilaritza smartphone bidez. Urrian Barrutik Kanpora ikuskizuna ospatu zen Campos Eliseos antzokian.
- **Darabilbo:** Barruti guztietan euskararen erabilera sustatzeko programa bat da, 84 jarduera antolatuz (tailerrak, bisita gidatuak, etab.), 1.174 lagunaren parte-hartzearekin. Euskaltegien sarearekin lankidetzan garatu da.
- **Elkarteentzako diru-laguntzak euskarazko programa eta zerbitzuetarako:** lankidetzan mantendu da hitzaldi zikloak, aisialdiko jarduerak, ikastaro bereziak, argitalpenak, txangoak, programa informatikoak, literatura lehiaketak eta jarduera osagarriak antolatzen dituzten elkarte eta talde guztiekin.

Mantentzea

Irakurketa publikoa: Bilbo Zaharra euskaltegiarekin elkarlanean, ekainaren 6an Anjel Lertxundiren Otto Pette obra irakurri zen Arriagan, gizarte arlo guztietako ordezkariak parte hartuz. Aldez aurretik, egileari eta bere obrari buruzko hitzaldiak antolatu ziren.

Mikoleta ipuin lehiaketa: eskoletako ikasleei zuzenduta dago, eta lau kategoriatan banatzen da, parte-hartzaileen adinaren arabera. Idatzizko lanak lau kategoriatan

banatzen dira, eta saritutako lanekin liburu bat argitaratzen da. Liburu hori parte-hartzaile guztiei bidaltzen zaie. Berrikuntza gisa, Balioen Hiria sari bereziak ezarri dira.

Literatura eta Musika Euskaraz: Arriaga Antzokiarekin batera, honako artista hauek jo zuten foyerrean: Jabier Murguruza, Harkaitz Cano eta Maite Larburu, Miren Agur Meabe eta Eraul, eta Anje Duhalde eta Koldo Amestoy.

Publizitatea: programen publizitatea euskarazko hedabideetan txertatzen da, batez ere Bilbon.

Hitzarmenak: Euskaltzaindiarekin eta Suspergintzarekin sinatu dira.

Motibazioa

Sentsibilizazio kanpaina hauek egin dira Bizkaiko beste udalerrri batzuekin lankidetzan eta Alkarbide erakundearen koordinazioarekin:

- **Eman giltza:** Haur jaioberrien gurasoentzako sentsibilizazio kanpaina, familian euskararen erabilera sustatzeko.
- **Matrikulatu D ereduari:** Familiei zuzendutako kanpaina, eskoletan sartzean (2 urte), irakaskuntzaren bidez euskara transmititzearen garrantzia azpimarratzen duena eta D hizkuntza ereduari sustatzen duena.
- **Nahi dudalako:** Batxilergoari egingo duten edo lanbide heziketako modulu bat egingo duten Bigarren Hezikuntzako 4. mailako ikasleei zuzenduta dago, euskaraz ikasten jarrai dezaten animatzeko. Webgune baten bidez, dagoen hezikuntza eskaintzaren berri ematen zaie..

- Euskararen Nazioarteko Eguna: Azaroaren 29an ekitaldi ofizial bat antolatu zen Labayru fundazioa omentzeko, hizkuntzaren sustapenean, dibulgazioan,

material didaktikoaren sorkuntzan eta irakaskuntzan egindako jarduera nekaezinagatik.

- Euskaltegietan matrikulatzeko kanpaina: ikasturtearen hasieran publizitate kanpaina bat egiten da euskara ikastera animatzeko..

Hedapena

⇒ Berbagunea: Euskararen erabilerari dimentsio publikoa emateko, topaketa bat antolatu zen Azkuna Zentroan azaroaren 21ean. 1.000 pertsona bildu ziren lau txandatan banatuta, eta sei talde aldagarritan banatu zituzten gaiak.

⇒ Hitzarmenak:

- Azkue Fundazioa: Udala bertako kide da Bizkaiko Foru Aldundiarekin, Euskaltzaindiarekin, Euskal Herriko Unibertsitatearekin eta Deustuko Unibertsitatearekin batera. Jarduera ugari egin dira Euskararen Etxean teknologia aurreratuenen bidez euskararen erabilera eta hedapena sustatzeko.
- Labayru Fundazioa: Bere ondare historikotik abiatuta, Bilboko toponimiari buruzko ikerketa amaitu da, eta, ondorioz, bere historia hurbilena ezagutzeko aukera. Toponimo askoren jatorriari eta esanahiari buruzko azalpenak biltzen ditu

Jarduera bereziak

⇒ San Mamesen ere...lehenengo berba euskaraz: "Hirian ere... lehenengo berba euskaraz" programarekin jarraituz, otsailaren 23an eta martxoaren 31n San

Mamesen euskararen erabilera sustatzeko liburuxka banatu zen.

⇒ B-tuber. Izan euskal Youtuber: Azkue Fundazioarekin egindako hitzarmenaren barruan, gazteentzako ikastaroak antolatu dira, YouTube plataforma arrakastatsuan bideoak ekoizten ikasteko.

⇒ BILBO Arian irakurgai mailakatua: Euskarazko ikasleentzako Bilboko gida bat da, Lutxo Egiak idatzia eta Asisko Urmenetak ilustratua, Arian irakurketa progresiboko bildumaren barruan argitaratua eta Elkar argitaletxearekin elkarlanean.

ADIERAZLEAK

Eskola ordutegiko programetan parte hartu duten ikasleak:	13.754
Mikoleta lehiaketara aurkeztutako ipuinak:	752
Sentsibilizazio kanpainetan parte-hartzea:	7.584
Euskara ikasteko diru-laguntzen onuradunak:	280
Ikusi eta Ikasi programako ikusleak:	4.006
Harrapa Zank programako ikusleak:	670
Merkataritza Planean parte hartu duten establezimenduak:	3.694
Diru-laguntzetan onartutako programak:	111
Itzulitako testuak:	2.186.201 hitz
Prestakuntza espezializatuko langileak:	41

Bilbao

UDALA
AYUNTAMIENTO